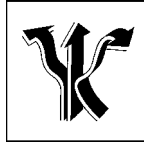

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“МЕНЕДЖМЕНТ БЕЗПЕКИ”
(для спеціалістів, магістрів)**

МАУП

Київ 2008

Підготовлено доцентом кафедри безпеки і військово-козацьких дисциплін,
М. О. Левченком

Затверджено на засіданні кафедри безпеки і військово-козацьких дисциплін
(протокол № 8 від 27.06.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Левченко М. О. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Менеджмент безпеки” (для спеціалістів, магістрів). — К.: МАУП, 2008. — 54 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст самостійної роботи з дисципліни “Менеджмент безпеки”, тести для поточного контролю, відповіді на тести, вказівки до написання курсової роботи, орієнтовну тематику курсових робіт, вказівки до написання контрольної роботи, теми контрольних робіт, вказівки до написання реферату, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння знань та їх реалізації, і основним засобом опанування матеріалу в позанавчальний час.

Індивідуально-консультативна робота — це форма організації навчальної роботи викладача зі студентами, яка здійснюється шляхом створення необхідних умов для виявлення і розвитку індивідуальних особливостей студента.

Мета методичних рекомендацій — визначити вимоги та умови, необхідні для організації самостійної навчальної та наукової праці студентів. Вони спрямовані на виконання таких завдань:

- створення передумов для впровадження єдиного підходу викладачів до організації самостійної роботи студентів та індивідуально-консультативної роботи;
- створення організаційно-методичних засад щодо розвинення у студентів мотивації до навчання;
- сприяння формуванню у студентів навичок самостійної навчальної, науково-дослідної та практичної роботи;
- сприяння формуванню професійних якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців;
- створення умов для гармонічного творчого розвитку особистості студента;
- сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів — засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань і творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань з предмета.

Самостійна робота студентів з дисципліни становить не менше 51 % часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою дисципліни “Менеджмент безпеки”, методичними матеріалами, завданнями викладача.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“МЕНЕДЖМЕНТ БЕЗПЕКИ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Години
	Змістовий модуль I. Наукові основи безпеки	
1	Безпека в ХХІ ст.	2
2	Безпека в ринковій економіці та підприємстві	3
3	Менеджмент безпеки — новий напрям сучасного менеджменту	3
4	Функція планування і стратегічного керування в менеджменті безпеки	3
5	Функція системного аналізу та інформування керівництва в менеджменті безпеки	4
6	Функція контролю в забезпеченні безпеки	5
7	Сутність і зміст системи корпоративної безпеки	2
8	Нормативно-правові основи організації служби безпеки	5
9	Професіограма менеджера безпеки	2
	Змістовий модуль II. Оперативна практика менеджера безпеки	
10	Методи роботи менеджера безпеки	4
11	Менеджмент оперативно-розвідувальної діяльності	3
12	Бізнес-розвідка	2
13	Інформаційно-аналітична робота	3
14	Інформаційно-пошукова робота	3
15	Організація роботи з конфіденційними помічниками	3
16	Спостереження	2
17	Менеджмент діяльності щодо захисту від несумлінної конкуренції	4
18	Організація захисту інформації	4
19	Оперативно-профілактична робота із захисту конфіденційної інформації	4
20	Оперативно-профілактична робота з виявлення і перекриття каналів просочування конфіденційної інформації	4
21	Оперативно-профілактична робота із забезпечення внутрішньої безпеки підприємства	5
22	Службові розслідування у практиці менеджера безпеки	1

	Змістовий модуль III. Менеджмент безпеки основних видів діяльності підприємства	
23	Менеджмент економічної і виробничої безпеки	6
24	Менеджмент комерційної безпеки	4
25	Менеджмент безпеки зовнішньоекономічної безпеки підприємства	7
26	Менеджмент охорони і режимних заходів	3
27	Спеціальні технічні засоби забезпечення безпеки	3
28	Менеджмент безпеки в екстремальних ситуаціях	4
29	Менеджмент безпеки персоналу і керівництва	5
30	Особиста безпека менеджера	5
Разом годин: 108		

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“МЕНЕДЖМЕНТ БЕЗПЕКИ”

Змістовий модуль I. Наукові основи безпеки

Тема 1. Безпека в XXI ст.

1. Безпека як біологічна і соціальна категорія живої природи і людства.
2. Безпека як одна з первинних потреб людини.
3. Безпека людини й організації як підсистеми сучасного суспільства.
4. Соціальні і соціально-психологічні фактори поведінки людини в забезпеченні безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття “безпека”.
2. Що визначає безпека як біологічна категорія живої природи і людства?
3. Що визначає безпека як соціальна категорія живої природи і людства?
4. Назвіть соціальні фактори поведінки людини в забезпеченні безпеки.
5. Назвіть соціально-психологічні фактори поведінки людини в забезпеченні безпеки.

Теми рефератів

1. Вплив факторів на безпеку підприємства та їх наслідки.
2. Вплив факторів на особисту безпеку людини та їх наслідки.
3. Забезпечення безпеки людини на підприємстві.
4. Системний підхід до забезпечення безпеки.
5. Загрози безпеці підприємств, їх види та причини виникнення.
Література [1; 6; 12; 17; 36; 50; 51]

Тема 2. Безпека в ринковій економіці та підприємництві

1. Закони, принципи і технології ринкової економіки.
2. Конкуренція і безпека підприємництва.
3. Сутність понять: “безпека підприємства”, “економічна безпека підприємства”.
4. Фактори, що впливають на безпеку підприємства: несприятлива економічна політика держави, дія інших суб’єктів господарювання, кризові явища у світовій економіці.
5. Несумлінна конкуренція.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть нормативно-правові документи з питань ринкової економіки.
2. Що таке конкуренція? Її вплив на безпеку підприємства.
3. Як впливає несприятлива економічна політика держави на безпеку підприємства?
4. Як впливає дія інших суб’єктів господарювання на безпеку підприємства?
5. Як впливають кризові явища у світовій економіці на безпеку підприємства?

Теми рефератів

1. Новітні методи та засоби забезпечення безпеки підприємств.
2. Фактори, що визначають параметри технічних засобів охорони для оснащення зон і рубежів безпеки.
3. Сучасні системи фізичної безпеки об’єктів.
Література [1–11; 20; 25; 31; 36; 50; 52]

Тема 3. Менеджмент безпеки – новий напрям сучасного менеджменту

1. Менеджмент як ринковий вид діяльності і керування.

2. Менеджмент безпеки як новий напрям у сучасному менеджменті.
3. Зв'язок менеджменту безпеки з менеджментом ділового адміністрування, бізнесу, людських ресурсів, соціальним менеджментом.
4. Системний, ситуативний і комплексний підходи до забезпечення безпеки.
5. Визначення цілей у забезпеченні безпеки.
6. Об'єкти діяльності щодо забезпечення безпеки.
7. Суб'єкти діяльності щодо забезпечення безпеки.
8. Принципи побудови систем безпеки: відповідність цілей діяльності, економічна доцільність, облік об'єктивної ділової обстановки, погодженість завдань виробництва, комерції, фінансів і безпеки.
9. Сили і засоби служби безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Зв'язок менеджменту безпеки з менеджментом ділового адміністрування.
2. Зв'язок менеджменту безпеки з менеджментом бізнесу.
3. Зв'язок менеджменту безпеки з менеджментом людських ресурсів.
4. Зв'язок менеджменту безпеки із соціальним менеджментом.
5. Менеджмент безпеки як новий сучасний напрям.

Теми рефератів

1. Система безпеки, як економічна доцільність.
2. Принцип побудови систем безпеки: відповідність цілей діяльності служби безпеки.
3. Побудова системи безпеки: врахування об'єктивної ділової обстановки

Література [4; 8; 17;20; 25; 36; 50; 52]

Тема 4. Функція планування і стратегічного керування в менеджменті безпеки

1. Система стратегічного керування підприємством.
2. Стратегічний менеджмент.
3. Ринкові стратегії.

4. Участь служби безпеки у вирішенні завдань стратегічного менеджменту фірми: захист інформаційних ресурсів, профілактична і запобіжна робота у конкурентному середовищі, розробка програм захисту інформації й об'єктів, систематичне забезпечення надійного захисту від зазіхань.

Питання для самоконтролю

1. Участь служби безпеки у вирішенні завдань стратегічного менеджменту фірми щодо захисту інформаційних ресурсів.
2. Участь служби безпеки у вирішенні завдань стратегічного менеджменту фірми щодо профілактичної і запобіжної роботи у конкурентному середовищі.
3. Участь служби безпеки у вирішенні завдань стратегічного менеджменту фірми щодо розробки програм захисту інформації й об'єктів.
4. Участь служби безпеки у вирішенні завдань стратегічного менеджменту фірми щодо систематичного забезпечення надійного захисту від зазіхань.
5. Система стратегічного керування підприємством.

Теми рефератів

1. Законодавче регулювання правовідносин у сфері підприємництва і безпеки.
2. Концепція безпеки підприємства.
3. Елементи конспірації в діяльності менеджера безпеки.

Література [4; 10; 11; 17; 20; 21; 25; 29; 36; 50; 52]

Тема 5. Функція системного аналізу та інформування керівництва в менеджменті безпеки

1. Інформаційні потоки в організації; соціально-психологічний клімат у колективі, конфлікти, виявлення нелояльності до керівництва.
2. Сумнівні зв'язки працівників, стан охоронної і режимної діяльності, стан засобів протипожежної, екологічної безпеки, охорони праці, готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій, аналіз профілактики протиправних акцій.
3. Аналіз ситуації в зовнішньому середовищі організації: ситуація в регіоні, стан безпеки в регіональній інфраструктурі, ко-

мерційній та економічній сферах, оперативна ситуація у сфері діяльності, проблеми ділових стосунків з партнерами, стан оперативної діяльності служби безпеки, стан взаємодії з правоохоронними органами, найімовірніші загрози діяльності підприємства.

Питання для самоконтролю

1. Стан охоронної і режимної діяльності.
2. Стан засобів протипожежної, екологічної безпеки.
3. Готовність до дій в умовах надзвичайних ситуацій.
4. Аналіз профілактики протиправних акцій.
5. Соціально-психологічний клімат у колективі та його вплив на забезпечення безпеки.

Теми рефератів

1. Аналіз ситуації в зовнішньому середовищі організації: ситуація в регіоні, стан безпеки в регіональній інфраструктурі, комерційній та економічній сферах.
2. Аналіз ситуації в зовнішньому середовищі організації: оперативна ситуація у сфері діяльності, проблеми ділових стосунків з партнерами, стан оперативної діяльності служби безпеки.
3. Аналіз ситуації в зовнішньому середовищі організації: стан взаємодії з правоохоронними органами, найімовірніші загрози діяльності підприємства.

Література [2; 3; 9; 11; 20; 23; 29; 52]

Тема 6. Функція контролю в забезпеченні безпеки

1. Контроль як процес забезпечення основного завдання керування.
2. Запобігання кризовим ситуаціям.
3. Підтримка успіху.
4. Форми контролю.
5. Попередній контроль.
6. Поточний контроль.
7. Заключний контроль.
8. Адміністративний контроль.
9. Фінансовий контроль.

Питання для самоконтролю

1. Які питання вирішуються при здійсненні контролю?
2. Як здійснюється адміністративний контроль?
3. Які питання вирішуються при проведенні заключного контролю?
4. Як здійснюється поточний контроль?

Теми рефератів

1. Поточний контроль як складова безпеки підприємницької діяльності.
2. Форми та методи контролю в підприємницькій діяльності.
3. Фінансовий контроль як складова діяльності підприємства.

Література [1; 4; 19; 21; 23; 24; 36; 52]

Тема 7. Сутність і зміст системи корпоративної безпеки

1. Система безпеки як організована структура підрозділів, засобів, методів, заходів.
2. Принципи організації і функціонування системи безпеки.
3. Мета системи безпеки.
4. Основні заходи і методи захисту від загроз.
5. Варіанти структури служби безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Що таке система безпеки?
2. Які методи безпеки включає підрозділ як організована структура?
3. Які заходи безпеки включає підрозділ як організована структура?
4. Які засоби безпеки включає підрозділ як організована структура?
5. Назвіть основні заходи і методи захисту від загроз.

Теми рефератів

1. Безпека як організована структура підрозділів, засобів, методів, заходів.
2. Принципи організації і функціонування системи безпеки.
3. Основні заходи і методи захисту від загроз на підприємницьку діяльність.

Література [5; 20; 23; 25; 36; 50; 52]

Тема 8. Нормативно-правові основи організації служби безпеки

1. Конституція України, законодавчі і підзаконні акти, що регламентують правовідносини у сфері підприємництва і безпеки.
2. Норми і положення статуту підприємства, що стосуються безпеки діяльності.
3. Концепція безпеки підприємства.
4. Положення про службу охорони.
5. Посадові інструкції.
6. Положення про інформаційні ресурси підприємства.
7. Службові інструкції з різних питань забезпечення безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Які нормативно-правові основи організації служби безпеки відображені у Конституції України?
2. Назвіть законодавчі акти, які розкривають сферу безпеки в підприємницькій діяльності.
3. Які питання щодо безпеки підприємницької діяльності закладені у Концепції безпеки підприємства?
4. Розкрийте сутність Положення про службу охорони.
5. Сутність інструкцій посадових осіб щодо охоронної діяльності підприємства.

Теми рефератів

1. Конституція як гарант безпеки підприємницької діяльності.
2. Нормативно-правова база регламентації безпеки підприємницької діяльності.
3. Посадові інструкції осіб охоронної діяльності як гарант функціонування підприємства.

Література [1; 20; 24; 52]

Тема 9. Професіограма менеджера безпеки

1. Типова модель професіограми (кваліфікаційна характеристика) менеджера безпеки.
2. Необхідні знання, навички й уміння.
3. Робоче місце (посада) менеджера безпеки.
4. Професіоналізм у діяльності менеджера безпеки.
5. Режим роботи. Мотивація.
6. Зразковий щоденний план роботи.

7. Соціокультурне середовище практичної діяльності.
8. Етичні аспекти в діяльності менеджера безпеки.

Питання для самоконтролю

1. Кваліфікаційна характеристика менеджера безпеки.
2. Знання, навички й уміння, які необхідні для менеджера з безпеки.
3. Режим роботи менеджера з безпеки.
4. Які заходи містить зразковий щоденний план роботи менеджера з безпеки?
5. Що включають етичні аспекти в діяльності менеджера безпеки?

Теми рефератів

1. Робоче місце (посада) менеджера безпеки — гарант забезпечення діяльності підприємства.
2. Професійна характеристика менеджера з безпеки.
3. Професіоналізм у діяльності менеджера безпеки як складова безпеки підприємницької діяльності.

Література [9; 20; 23–25; 28; 29; 48]

Змістовий модуль II. Оперативна практика менеджера безпеки

Тема 10. Методи роботи менеджера безпеки

1. Робота з інформацією.
2. Облік непрямих ознак.
3. Збирання інформації з відкритих джерел.
4. Усне опитування. Запити. Вивчення документів.
5. Дослідження предметів.
6. Огляд.
7. Спостереження в оперативній роботі.
8. Застосування технічних засобів одержання інформації.
9. Використання конфіденційних зв'язків.
10. Легендування оперативних заходів.
11. Елементи приховування мети і конспірації в діяльності менеджера.

Питання для самоконтролю

1. Як проводиться огляд робочого місця менеджером безпеки?
2. Як враховуються непрямі ознаки?

3. Як проводиться збирання інформації з відкритих джерел?
4. Як проводиться усне опитування, запити, вивчення документів?
5. Які застосовуються технічні засоби одержання інформації?

Теми рефератів

1. Спостереження як елемент в оперативній роботі менеджера з безпеки.
2. Елементи приховування мети і конспірації в діяльності менеджера.
3. Застосування технічних засобів як один із предметів в одержанні інформації.

Література [3; 9; 20; 37; 33; 48; 50; 52]

Тема 11. Менеджмент оперативно-розвідувальної діяльності

1. Межі права в оперативно-розвідувальній діяльності служб безпеки недержавних об'єктів економіки.
2. Зміст поняття “оперативно-розвідувальна діяльність служби безпеки підприємства” та його відмінність від оперативно-розшукової діяльності державних органів, напрями оперативно-розвідувальної діяльності служби безпеки.
3. Місце і роль оперативно-розвідувальної діяльності в комплексній системі безпеки підприємства.

Питання для самоконтролю

1. Що охоплює оперативно-розвідувальна діяльність служб безпеки недержавних об'єктів економіки в Україні?
2. Які права в оперативно-розвідувальній діяльності служб безпеки має недержавна служба охорони об'єктів економіки?
3. Визначення поняття “оперативно-розвідувальна діяльність служби безпеки підприємства”.
4. Які ви можете назвати напрями оперативно-розвідувальної діяльності служби безпеки?
5. Розкрийте поняття “оперативно-розвідувальна діяльність у комплексній системі безпеки підприємства”.

Теми рефератів

1. Оперативно-розвідувальна діяльність служби безпеки підприємства та її відмінність від оперативно-розшукової діяльності

- державних органів, напрями оперативно-розвідувальної діяльності служби безпеки.
2. Місце і роль оперативно-розвідувальної діяльності в комплексній системі безпеки підприємства.
 3. Межі права в оперативно-розвідувальній діяльності служб безпеки недержавних об'єктів економіки.

Література [11; 12; 14; 25; 26; 32]

Тема 12. Бізнес-розвідка

1. Маркетингове оточення фірми.
2. Фактори зовнішнього маркетингового середовища.
3. Об'єктивна економічна необхідність вивчення конкурентів.
4. Моніторинг конкурентного оточення.
5. Бази спостереження.
6. Сфери інформаційно-пошукової діяльності, об'єкти маркетингової і ділової розвідки. “Радар” конкурентів за А. Сливоцьким.
7. Перелік основної інформації про конкурента.
8. Визначення понять: маркетингові дослідження, бенчмаркінг, економічна розвідка, ділова розвідка (бізнес-розвідка).
9. Промислове шпигунство.
10. Розвідка як стимулятор розвитку виробництва й удосконалювання технологій.
11. Етичні й економічні аспекти ділової розвідки.

Питання для самоконтролю

1. Які ви можете назвати сфери інформаційно-пошукової діяльності, об'єкти маркетингової і ділової розвідки?
2. Дайте визначення понять: “маркетингові дослідження”, “бенчмаркінг”, “економічна розвідка”, “ділова розвідка” (“бізнес-розвідка”).
3. Які ви можете назвати фактори зовнішнього маркетингового середовища?
4. Яка об'єктивна економічна необхідність вивчення конкурентів?
5. Що входить до етичних й економічних аспектів ділової розвідки?

Теми рефератів

1. Сфери інформаційно-пошукової діяльності, об'єкти маркетингової й ділової розвідки.

2. Вплив факторів зовнішнього маркетингового середовища на забезпечення безпеки підприємницької діяльності.
3. Розвідка як стимулятор розвитку виробництва й удосконалювання технологій безпеки підприємства.

Література [2; 3; 5; 9; 37; 49; 52]

Тема 13. Інформаційно-аналітична робота

1. Визначення понять: дані, інформація, знання.
2. Якісні, кількісні, ціннісні характеристики інформації.
3. Класифікація інформації: за впливом, типом, сутністю.
4. Носії інформації: люди, документи, зафіксовані матеріали, технічні засоби, виробничі зразки.
5. Зовнішні і внутрішні джерела інформації.
6. Етапи аналітичної обробки інформації, складання інформаційних документів: огляди, інформаційні повідомлення, аналітичні записки.
7. Підготовка прогнозів і висновків.
8. Нагромадження інформації про конкурентів і потенційних ділових партнерів.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть якісні, кількісні, ціннісні характеристики інформації.
2. Як здійснюється підготовка прогнозів і висновків?
3. Назвіть технічні засоби охорони як носіїв інформації.
4. Люди як носії інформації.
5. Назвіть якісні, кількісні, ціннісні характеристики інформації.

Теми рефератів

1. Зовнішні і внутрішні джерела інформації як фактор діяльності служби безпеки щодо забезпечення безпеки підприємницької діяльності.
2. Якісні, кількісні, ціннісні характеристики інформації як складова безпеки підприємницької діяльності.
3. Інформація як запобіжник потенційних ділових партнерів щодо безпеки підприємницької діяльності.

Література [3; 9; 29; 37; 48; 50; 52]

Тема 14. Інформаційно-пошукова робота

1. Характеристика відкритих джерел інформації.
2. Організація вивчення відкритих джерел інформації.

3. Експертна інформація.
4. Добування інформації шляхом усного опитування.
5. Легендоване опитування.
6. Тактичні і психологічні особливості проведення опитування.
7. Наведення довідок.
8. Установа особи за місцем проживання чи роботи.
9. Дослідження зразків. Реінжиніринг.
10. Використання можливостей сторонніх організацій.

Питання для самоконтролю

1. Як здійснюється наведення довідок щодо діяльності підприємства, організації?
2. Що таке легендоване опитування?
3. Як можна установити особу за місцем проживання чи роботи?
4. Як проводиться вивчення відкритих джерел інформації?
5. Характеристика відкритих джерел інформації.

Теми рефератів

1. Довідка про підприємство чи організацію як чинник запобігання негативному явищу підприємницької діяльності.
2. Особистість як засіб інформаційної діяльності підприємства.

Література [2; 3; 9; 11; 20; 23; 29; 52]

Тема 15. Організація роботи з конфіденційними помічниками

1. Класифікація помічників.
2. Мотиви залучення до співробітництва.
3. Етапи залучення до співробітництва; вивчення, оцінювання мотивації, первинний контакт, установлення довірчих стосунків, закріплення контакту, перевірка, навчання, керівництво діяльністю, завершення роботи.
4. Тактичні і психологічні особливості роботи з конфіденційними помічниками.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття “класифікація помічників”.
2. Етапи залучення до співробітництва; вивчення, оцінювання мотивації.
3. Етапи встановлення довірчих стосунків, закріплення контакту.

4. Наведіть тактичні і психологічні особливості роботи з конфіденційними помічниками.
5. Мотиви залучення до співробітництва сторонніх осіб щодо забезпечення безпеки підприємництва.

Теми рефератів

1. Етапи залучення до співробітництва; вивчення, оцінювання мотивації, первинний контакт, установлення довірчих стосунків, закріплення контакту, перевірка, навчання, керівництво діяльністю, завершення роботи.
2. Залучення до співробітництва сторонніх осіб як фактор забезпечення безпеки підприємництва.

Література [9; 20; 23–25; 28; 29; 48]

Тема 16. Спостереження

1. Завдання, що вирішуються за допомогою спостереження.
2. Види зовнішнього спостереження: стаціонарне, супровід.
3. Технічні засоби спостереження.
4. Аналітична обробка результатів зовнішнього спостереження.
5. Контрспостереження.
6. Значення навичок виявлення стеження в організації особистої охорони VIP-персон, менеджменті банківської безпеки, безпеки перевезень.

Питання для самоконтролю

1. Які завдання вирішуються за допомогою спостереження?
2. Що належить до технічних засобів спостереження?
3. Як здійснюється аналітична обробка результатів зовнішнього спостереження?
4. Розкрийте сутність стаціонарного зовнішнього спостереження.
5. Спостереження як шлях до забезпечення безпеки підприємницької діяльності.

Теми рефератів

1. Аналітична обробка результатів зовнішнього спостереження.
2. Значення навичок виявлення стеження в організації особистої охорони VIP-персон, менеджменті банківської безпеки, безпеки перевезень.

Література [5; 20; 23; 32; 36; 45; 50]

Тема 17. Менеджмент діяльності щодо захисту від несумлінної конкуренції

1. Методи несумлінної, нецивілізованої конкуренції: промислове шпигунство, компрометація, корупція, фальсифікація продукції, неправдива реклама, фізичне і психологічне поведіння конкурентів.
2. Характерні методи ведення промислового шпигунства.
3. Аналіз зовнішніх джерел погрози діяльності підприємства.
4. Типові схеми дій зі дестабілізації підприємства.
5. Замахи на конфіденційну інформацію.
6. Планування роботи з протидії конкурентній розвідці.
7. Сили і засоби служби безпеки.
8. Об'єктний і лінійний принципи роботи.

Питання для самоконтролю

1. Методи несумлінної, нецивілізованої конкуренції: промислове шпигунство, компрометація.
2. Методи несумлінної, нецивілізованої конкуренції: корупція, фальсифікація продукції.
3. Здійснить аналіз зовнішніх джерел погроз діяльності підприємства.
4. Застосування сили і засобів служби безпеки.
5. Що є об'єктним і лінійним принципами роботи?

Теми рефератів

1. Методи ведення промислового шпигунства за підприємницькою діяльністю.
2. Планування роботи з протидії конкурентній розвідці за підприємницькою діяльністю.
3. Аналіз внутрішніх і зовнішніх джерел погроз діяльності підприємства.

Література [2; 10; 11; 34; 36; 48]

Тема 18. Організація захисту інформації

1. Аналіз об'єкта захисту.
2. Виявлення загроз.
3. Аналіз систем забезпечення безпеки.
4. Установлення правил користування інформацією.
5. Категорії документів.

6. Організація безпечного функціонування інформаційних систем підприємства.
7. Контроль за документообігом.

Питання для самоконтролю

1. Здійсніть аналіз об'єкта захисту підприємницької діяльності.
2. Як виявити загрози підприємницькій діяльності?
3. Здійсніть аналіз систем забезпечення безпеки підприємницької діяльності.
4. Виявіть загрози підприємницькій діяльності та визначіть шляхи їх нейтралізації.
5. Установіть правила користування інформацією на підприємстві.

Теми рефератів

1. Організаційні заходи щодо безпечного функціонування інформаційних систем підприємства.
2. Виявлення загроз підприємницькій діяльності та шляхи їх нейтралізації.

Література [3; 9; 29; 37; 48; 50; 52]

Тема 19. Оперативно-профілактична робота із захисту конфіденційної інформації

1. Імовірні шляхи проникнення агентури супротивника.
2. Ознаки діяльності агентів кримінальної розвідки, персонал підприємства як об'єкт уваги служби безпеки.
3. Оцінювання надійності секретоносіїв.
4. Групи осіб, які потребують особливої уваги менеджера безпеки.
5. Процес наймання і звільнення співробітників фірми.
6. Організація взаємодії з відділом кадрів.
7. Тренінгова і профілактична робота з персоналом.

Питання для самоконтролю

1. Яку організацію взаємодії з відділом кадрів ви бачите?
2. Персонал підприємства як об'єкт уваги служби безпеки.
3. Визначте процедуру наймання і звільнення працівників підприємства.
4. Оцініть надійність секретоносіїв на підприємстві.
5. Які групи осіб потребують особливої уваги менеджера безпеки?

Теми рефератів

1. Ознаки діяльності агентів кримінальної розвідки: персонал підприємства як об'єкт уваги служби безпеки.
2. Оперативно-профілактична робота із захисту конфіденційної інформації.
3. Процедура процесу наймання і звільнення працівників підприємства.

Література [23; 24; 30; 33; 47; 48]

Тема 20. Оперативно-профілактична робота з виявлення і перекриття каналів просочування конфіденційної інформації

1. Виявлення потенційних каналів витоку інформації.
2. Службові розслідування за фактами просочування, розголошення, несанкціонованого доступу до інформації.
3. Організація каскадів закриття інформації.
4. Оперативне забезпечення ділових зустрічей і переговорів.
5. Інформаційна безпека контактів із представниками ЗМІ, участі підприємства у виставках, наукових конференціях.
6. Основні методи протидії розвідці за допомогою спеціальних технічних засобів захисту інформації.

Питання для самоконтролю

1. Інформаційна безпека контактів із представниками ЗМІ.
2. Виявіть потенційні канали витоку інформації на підприємстві.
3. Які питання вирішуються службовим розслідуванням за фактами просочування, розголошення, несанкціонованого доступу до інформації на підприємстві?
4. Які питання вирішуються при оперативному забезпеченні ділових зустрічей і переговорів?
5. Участь підприємства у виставках, наукових конференціях щодо забезпечення безпеки підприємства.

Теми рефератів

1. Службові розслідування за фактами просочування, розголошення, несанкціонованого доступу до інформації на підприємстві.
2. Інформаційна безпека контактів із представниками ЗМІ, участі підприємства у виставках, наукових конференціях.

3. Методи протидії розвідці за допомогою спеціальних технічних засобів захисту інформації.

Література [9; 20; 23–25; 28; 29; 48]

Тема 21. Оперативно-профілактична робота із забезпечення внутрішньої безпеки підприємства

1. Внутрішньофірмові загрози безпеці.
2. Напрями оперативно-профілактичної роботи: недопущення негативних явищ, пов'язаних із діяльністю персоналу, своєчасне виявлення нелояльних і ненадійних осіб, забезпечення захисту інформації і матеріально-фінансових цінностей, протидія конкурентній розвідці.
3. Мотиви зрадництва інтересів фірми.
4. Ознаки ненадійних і уразливих осіб, осіб з девіантною поведінкою.
5. Методи оперативно-профілактичної роботи.
6. Тактичні і психологічні особливості оперативно-профілактичної роботи.

Питання для самоконтролю

1. Які питання повинні вирішуватися при внутрішньофірмових загрозах безпеці на підприємстві?
2. Які мотиви зрадництва інтересів підприємства?
3. Які методи оперативно-профілактичної роботи застосовуються на підприємстві?
4. Назвіть психологічні особливості оперативно-профілактичної роботи менеджера безпеки.
5. Зазначте напрями оперативно-профілактичної роботи зі своєчасного виявлення нелояльних і ненадійних осіб на підприємстві.

Теми рефератів

1. Напрями оперативно-профілактичної роботи: недопущення негативних явищ, пов'язаних з діяльністю персоналу.
2. Тактичні і психологічні особливості оперативно-профілактичної роботи.
3. Методи оперативно-профілактичної роботи менеджера з безпеки.

Література [9; 20; 23–25; 28; 29; 48]

Тема 22. Службові розслідування у практиці менеджера безпеки

1. Правова основа проведення внутрішніх службових розслідувань.
2. Розслідування причин, умов та обставин фактів несумлінної конкуренції, порушень внутрішнього розпорядку, режиму роботи з конфіденційною інформацією, правил і порядку поведження з матеріально-фінансовими цінностями.
3. Ознаки шахрайства у фінансово-господарській сфері.
4. Тактика проведення службових розслідувань.
5. Документальне оформлення результатів розслідування.

Питання для самоконтролю

1. Як проводиться розслідування причин, умов і обставин фактів несумлінної конкуренції?
2. Яка правова основа проведення внутрішніх службових розслідувань?
3. Як проводиться розслідування порушень внутрішнього розпорядку?
4. Як проводиться розслідування режиму роботи з конфіденційною інформацією?
5. Як проводиться розслідування правил і порядку поведження з матеріально-фінансовими цінностями?

Теми рефератів

1. Шахрайство як негативний фактор у фінансово-господарській сфері.
2. Нормативно-правова основа проведення внутрішніх службових розслідувань.
3. Методичні рекомендації щодо проведення службових розслідувань.

Література [11; 20; 25; 36; 48; 50; 52]

Змістовий модуль III. Менеджмент безпеки основних видів діяльності підприємства

Тема 23. Менеджмент економічної та виробничої безпеки

1. Завдання щодо захисту економічних інтересів підприємства.
2. Принципи забезпечення економічної безпеки.

3. Захист організації від недобросовісних контрагентів.
4. Захист інтелектуальної власності.
5. Керування системою економічної безпеки.
6. Керування ризиками.
7. Участь служби безпеки в роботі з підвищення конкурентоспроможності.
8. Робота щодо запобігання аваріям, нещасним випадкам.
9. Екстрені заходи щодо захисту персоналу.
10. Участь менеджера безпеки в комісії з розслідування нещасних випадків.

Питання для самоконтролю

1. Як здійснюється захист інтелектуальної власності на підприємстві?
2. Особливості керування системою економічної безпеки.
3. Завдання щодо захисту економічних інтересів підприємства.
4. Назвіть принципи забезпечення економічної безпеки.
5. Яких заходів вживають на підприємстві щодо захисту організації від недобросовісних контрагентів?

Теми рефератів

1. Принципи та методи щодо забезпечення економічної безпеки на підприємстві.
2. Проведення заходів з метою запобігання аваріям, нещасним випадкам.
3. Конкурентоспроможність як фактор забезпечення безпеки підприємницької діяльності.

Література [4; 12; 23; 36; 48; 50; 52]

Тема 24. Менеджмент комерційної безпеки

1. Комерційна діяльність підприємства.
2. Комерційні ризики.
3. Роль безпеки у проведенні маркетингової розвідки, захист економічних інтересів підприємства шляхом контролю матеріально-технічного забезпечення і збуту продукції.
4. Забезпечення безпеки комерційно-посередницької діяльності підприємства: рух вантажів, збереження, навантаження, розвантаження, операції купівлі-продажу.

Питання для самоконтролю

1. Яка роль безпеки у проведенні маркетингової розвідки?
2. Розкрийте питання щодо комерційної діяльності підприємства.
3. Яка роль безпеки у проведенні захисту економічних інтересів підприємства шляхом контролю матеріально-технічного забезпечення і збуту продукції?
4. Як забезпечити безпеку комерційно-посередницької діяльності підприємства?
5. Як забезпечити безпеку руху вантажів, збереження, навантаження, розвантаження, операції купівлі-продажу?

Теми рефератів

1. Забезпечення безпеки комерційно-посередницької діяльності підприємства: концептуальні засади.
2. Роль безпеки у проведенні маркетингової розвідки.
3. Захист економічних інтересів підприємства шляхом контролю матеріально-технічного забезпечення і збуту продукції.

Література [11; 13; 23; 24; 29; 33; 48; 50; 52]

Тема 25. Менеджмент безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства

1. Інформаційно-аналітична діяльність служби безпеки у зовнішньоекономічній сфері.
2. Вивчення клієнтів, конкурентів, ділових партнерів.
3. Протидія іноземній промисловій і технічній розвідці.
4. Забезпечення безпеки ділових переговорів.
5. Координація і взаємодія з державними спеціальними органами.

Питання для самоконтролю

1. Що таке інформаційно-аналітична діяльність служби безпеки у зовнішньоекономічній сфері?
2. Взаємодія з державними та недержавними службами безпеки в Україні.
3. Як забезпечується безпека ділових переговорів?
4. Як вивчаються клієнти, конкуренти для здійснення підприємницької діяльності?
5. Як вивчаються ділові партнери для підприємницької діяльності?

Теми рефератів

1. Координація і взаємодія з державними службами безпеки в Україні.
2. Інформаційно-аналітична діяльність служби безпеки у зовнішньоекономічній сфері.
3. Протидія іноземній промисловій і технічній розвідці в Україні.

Література [4; 12; 23; 36; 48; 50; 52]

Тема 26. Менеджмент охорони і режимних заходів

1. Принципи організації охорони об'єктів інфраструктури підприємства.
2. Планування.
3. Розробка посадових інструкцій та інструкцій з внутрішньо-об'єктного режиму.
4. Особливості організації охорони об'єктів різного призначення, перевезень, масових заходів, оперативне забезпечення охорони об'єктів.

Питання для самоконтролю

1. Особливості організації охорони об'єктів різного призначення.
2. Як проводиться планування забезпечення безпеки підприємницької діяльності?
3. Принципи організації охорони об'єктів інфраструктури підприємства.
4. Особливості організації охорони об'єктів при перевезенні товаро-матеріальних цінностей.
5. Особливості організації охорони об'єктів масових заходів та оперативне забезпечення охорони об'єктів.

Теми рефератів

1. Принципи організації охорони об'єктів інфраструктури підприємства.
2. Посадові інструкції та інструкції з внутрішньооб'єктного режиму як шлях до якісних показників щодо забезпечення безпеки підприємницької діяльності.
3. Планування як засіб забезпечення безпеки підприємницької діяльності.

Література [11; 13; 21; 25; 36; 48; 50; 52]

Тема 27. Спеціальні технічні засоби забезпечення безпеки

1. Правове регулювання застосування спецтехніки.
2. Системи пожежної й екологічної сигналізації.
3. Охоронні системи.
4. Системи санкціонованого доступу і телеспостереження.
5. Системи біометричного розпізнавання особистості.
6. Хімічні пастки та пристрої для прихованого маркірування.
7. Спеціальна техніка розвідувального призначення.
8. Поліграфічна апаратура.

Питання для самоконтролю

1. Система пожежної та екологічної сигналізації на підприємстві.
2. Що таке охоронні системи?
3. Що таке спеціальна техніка розвідувального призначення?
4. Що таке система біометричного розпізнавання особистості?
5. Що таке система санкціонованого доступу і телеспостереження?

Теми рефератів

1. Охоронна система підприємства як засіб забезпечення економічної стабільності.
2. Нормативно-правове регулювання застосування спецтехніки на підприємстві.
3. Системи пожежної й екологічної сигналізації.

Література [6; 12; 13; 20; 23; 25; 36; 48; 50; 52]

Тема 28. Менеджмент безпеки в екстремальних ситуаціях

1. Ситуації, що загрожують персоналу і власності підприємства: пожежі, аварії, вибухи, страйки, паніка, несанкціоноване проникнення, напад на працівників і об'єкти, загроза терористичного акту, захоплення заручників.
2. Розробка планів дій служби безпеки і персоналу в надзвичайних ситуаціях. Антикризисний комітет підприємства.
3. Тактика дій служби безпеки в екстремальних ситуаціях: необхідні заходи сповіщення, повідомлення правоохоронних органів і органів влади, введення особливого режиму доступу, збирання необхідної інформації.
4. Робота служби безпеки з аналізу надзвичайної події.

Питання для самоконтролю

1. Пожежа як ситуація, що загрожує персоналу і власності підприємства.
2. Аварія як ситуація, що загрожує персоналу і власності підприємства.
3. Вибухи як ситуація, що загрожує персоналу і власності підприємства.
4. Страйки як ситуація, що загрожує персоналу і власності підприємства.
5. Паніка як ситуація, що загрожує персоналу і власності підприємства.

Теми рефератів

1. Тактика дій служби безпеки в екстремальних ситуаціях: відповідні заходи сповіщення, повідомлення правоохоронних органів і органів влади, введення особливого режиму доступу, збирання необхідної інформації.
2. Плани дій служби безпеки і персоналу в надзвичайних ситуаціях.
3. Проведення заходів службою безпеки щодо аналізу надзвичайної події на підприємстві.

Література [4; 12; 23; 36; 48; 50; 52]

Тема 29. Менеджмент безпеки персоналу і керівництва

1. Загрози особистій безпеці.
2. Форми реагування людини на реальну загрозу.
3. Організація фізичного захисту посадових осіб.
4. Принципи побудови системи безпеки особи, яка охороняється.
5. Діяльність особистої охорони.
6. Профілактика терористичних актів у роботі служби безпеки підприємства.

Питання для самоконтролю

1. Визначення цілей щодо забезпечення безпеки.
2. Як організувати діяльність особистої охорони?
3. Суб'єкти діяльності із забезпечення безпеки.
4. Принципи діяльності із забезпечення безпеки.
5. Захист посадових осіб від фізичного насильства.

Теми рефератів

1. Принципи побудови системи особистої безпеки людини.
2. Профілактичні заходи протидії терористичним актам у роботі служби безпеки підприємства.
3. Форми реагування людини на реальну загрозу.

Література [12; 20; 22–24; 36; 39; 48; 50; 52]

Тема 30. Особиста безпека менеджера

1. Значення спеціальної, фізичної, психологічної підготовленості фахівця служби безпеки.
2. Конспірація як елемент безпеки менеджера.
3. Правила безпечного поведіння при спілкуванні в різних соціальних групах.
4. Уміння протистояти провокаціям.
5. Необхідні навички протидії злочинним зазіханням.

Питання для самоконтролю

1. Значення спеціальної, фізичної, психологічної підготовленості фахівця служби безпеки.
2. Конспірація як елемент безпеки менеджера на підприємстві.
3. Правила безпечного поведіння при спілкуванні в різних соціальних групах.
4. Як можна протистояти провокаціям щодо підприємницької діяльності?
5. Навички протидії злочинним зазіханням.

Теми рефератів

1. Конспірація як елемент безпеки менеджера на підприємстві.
2. Правила безпечного поведіння при спілкуванні в різних соціальних групах.
3. Навички протидії злочинним зазіханням на підприємницьку діяльність.

Література [12; 20; 22–24;
36; 39; 48; 50; 52]

ТЕСТИ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Варіант 1

1. Менеджер — це:

- а) особа, яка здійснює управління на економічному рівні;
- б) підприємець, який володіє контрольним пакетом акцій;
- в) особа, яка володіє грошовими ресурсами організації, розподіляє їх, витрачає на покриття збитків, сплату податків та інших платежів;
- г) особа, яка не обіймає будь-якої посади в організації, але володіє певною часткою в статутному фонді тієї або іншої організації;
- д) особа, яка обов'язково займає постійну посаду і має підлеглих.

2. Підприємець — це:

- а) особа, яка не займає ніякої посади в організації;
- б) особа, яка бере на себе ризик;
- в) особа, яка займає посаду не в своїй організації;
- г) правильної відповіді немає.

3. Бізнесмен — це:

- а) особа, яка бере на себе ризик, пов'язаний з організацією нової продукції, нового виду послуг, ідей, проектів і пропонує їх суспільству;
- б) особа, яка добре володіє іноземною мовою і бездоганно вирішує будь-яку економічну проблему на рівні підприємства;
- в) особа, яка не займає ніякої посади в організації, але володіє певною часткою (акціями) у статутному фонді тієї або іншої організації;
- г) ділова особа, яка володіє контрольним пакетом акцій;
- д) особа, яка обов'язково займає посаду в організації.

4. Основні професійні вимоги до менеджерів (2 відповіді):

- а) соціальність, економічність;
- б) оперативність, концептуальність;
- в) конфліктність;
- г) комунікабельність, комунікативність, знання маркетингу;
- д) знання філософії, конфліктність.

5. *Психологічний аспект діяльності менеджера найяскравіше виявляється (2 відповіді):*

- а) у процесі особистих контактів з підлеглими;
- б) у процесі конфлікту;
- у) у грубому контролі роботи підлеглих;
- г) у процесі мотивації і стимулювання;
- д) правильної відповіді немає;
- е) всі відповіді правильні.

6. *Соціальна відповідальність — це:*

- а) рівень добровільного відгуку на соціальні потреби підлеглих тільки у невиробничій сфері;
- б) рівень принципового відгуку на соціальні потреби підлеглих;
- в) рівень добровільного відгуку на соціальні потреби підлеглих;
- г) витрати на соціальну захопленість;
- д) рівень принципового відгуку в економічній сфері на різні види потреб.

7. *До чинників зростання етики менеджера належить (2 відповіді):*

- а) розробка економічних планів;
- б) навчання соціальній поведінці;
- в) розробка економічно-соціальних проектів;
- г) розробка етичних нормативів;
- д) створення комітетів з етики;
- е) створення фондів;
- є) правильної відповіді немає.

8. *Етика — це:*

- а) уміння керувати підлеглими на вищому рівні;
- б) сукупність законів, закріплених Верховною Радою України;
- в) сукупність принципів, які визначають правильну або неправильну поведінку людини;
- г) сукупність нормативів, які закріплені Міністерством освіти і науки України;
- д) правильної відповіді немає.

9. Безпека — це:

- а) стан захищеності особи, суспільства, держави від зовнішніх і внутрішніх небезпек і загроз;
- б) захищеність особистості від внутрішніх загроз;
- в) захищеність підприємницької діяльності від зовнішніх небезпек.

10. Безпека підприємства — це:

- а) захищеність підприємницької діяльності від внутрішніх загроз, які виникають протягом певного періоду;
- б) захищеність людей та підприємства у виробничій сфері їхньої діяльності;
- в) стан захищеності життєво важливих і законних інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз у різних протиправних формах, що забезпечує його стабільний розвиток відповідно до статутних цілей.

11. Стратегія фірми — це:

- а) заходи, спрямовані на виконання завдань підприємством, організацією;
- б) розрахована на перспективу система заходів, що забезпечує досягнення конкретних накреслених організацією цілей;
- в) виконання планових завдань підприємством за певний період діяльності.

12. Державна соціальна безпека — це:

- а) захист людини в соціальній сфері;
- б) сукупність заходів щодо захисту інтересів держави і суспільства в соціальній сфері;
- в) захист підприємницької діяльності в соціальній структурі.

13. Екологічна безпека — це:

- а) захищеність природних ресурсів від забруднення;
- б) спрямованість заходів на забезпечення чистоти повітря та навколишнього середовища;
- в) проблема взаємин суспільства і природи, збереження навколишнього середовища.

14. Організація забезпечення безпеки діяльності підприємства здійснюється відповідно до таких принципів: _____

(вказати не менше трьох принципів)

15. Основними завданнями безпеки діяльності підприємства є: _____

(вказати не менше трьох завдань з безпеки підприємницької діяльності))

Варіант 2

1. Психологічний аспект діяльності менеджера найяскравіше виявляється (2 відповіді):

- а) у процесі особистих контактів з підлеглими;
- б) у процесі конфлікту;
- у) у грубому контролі роботи підлеглих;
- г) у процесі мотивації і стимулювання;
- д) правильної відповіді немає;
- е) всі відповіді правильні.

2. **Ринок** — це:

- а) економічна категорія товарного виробництва, пов'язаної із системою економічних і соціальних відносин, зумовлених способом і видом матеріального виробництва;
- б) місце, де реалізується товар;
- в) форма зв'язку між товаровиробниками і споживачами;

3. **Ринок товарний** — це:

- а) ринок де реалізується продовольчі та непродовольчі товари;
- б) ринок окремих товарів або товарних груп, схожих за виробничими або споживчими ознаками;
- в) місце, насичене товаром повсякденного попиту.

4. *Підприємець* – це:

- а) людина, яка не посідає ніякої посади в організації;
- б) людина, яка бере на себе ризик;
- в) людина, яка займає посаду не в своїй організації;
- г) правильної відповіді немає.

5. *Соціальна відповідальність* – це:

- а) рівень добровільного відгуку на соціальні потреби підлеглих тільки у невиробничій сфері;
- б) рівень принципового відгуку на соціальні потреби підлеглих;
- в) рівень добровільного відгуку на соціальні потреби підлеглих;
- г) витрати на соціальну потребу;
- д) рівень принципового відгуку в економічній сфері на різні види потреб.

6. *Безпека* – це:

- а) стан захищеності особи, суспільства, держави від зовнішніх і внутрішніх небезпек і загроз;
- б) захищеність особистості від внутрішніх загроз;
- в) захищеність підприємницької діяльності від зовнішніх небезпек.

7. *Основні професійні вимоги до менеджерів* (2 відповіді):

- а) соціальність, економічність;
- б) оперативність, концептуальність;
- в) конфліктність;
- г) комунікабельність, комунікативність, знання маркетингу;
- д) знання філософії, конфліктність.

8. *Організація забезпечення безпеки діяльності підприємства здійснюється відповідно до таких принципів:* _____

(вказати не менше трьох принципів)

9. Основними завданнями безпеки діяльності підприємства є: _____

(вказати не менше трьох завдань з безпеки підприємницької діяльності)

10. Безпека підприємства — це:

- а) захищеність підприємницької діяльності від внутрішніх загроз, які виникають протягом певного періоду;
- б) захищеність осіб та підприємства у виробничій сфері їх діяльності;
- в) стан захищеності життєво важливих і законних інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх погроз в різних протиправних формах, що забезпечує його стабільний розвиток відповідно до статутних цілей.

11. До чинників зростання етики менеджера належить (2 відповіді):

- а) розробка економічних планів;
- б) навчання соціальній поведінці;
- в) розробка економічно соціальних проектів;
- г) розробка етичних нормативів;
- д) створення комітетів з етики;
- е) створення фондів;
- є) правильної відповіді немає.

12. Державна соціальна безпека — це:

- а) захист людини в соціальній сфері, спрямований на виконання поставлених завдань;
- б) сукупність заходів щодо захисту інтересів держави і суспільства в соціальній сфері;
- в) захист підприємницької діяльності у соціальній структурі і відносин в суспільстві.

13. Екологічна безпека — це:

- а) захищеність природних ресурсів від забруднення;
- б) спрямованість заходів на забезпечення чистоти повітря та навколишнього середовища;

- в) проблема взаємовідносин суспільства і природи, збереження навколишнього середовища.

14. Стратегія фірми — це:

- а) заходи, спрямовані на виконання завдань підприємством, організацією;
- б) розрахована на перспективу система заходів, що забезпечує досягнення конкретних накреслених організацією цілей;
- в) виконання планових завдань підприємством за певний період діяльності.

15. Менеджер — це:

- а) особистість, яка здійснює управління на економічному рівні;
- б) підприємець, який володіє контрольним пакетом акцій;
- в) особистість, яка володіє грошовими ресурсами організації, розподіляє їх, витрачає на покриття збитків, сплату податків та інших платежів;
- г) особистість, яка не займає ніякої посади в організації, але володіє певною часткою в статутному фонді тій або іншій організації;
- д) особа або людина, яка обов'язково обіймає постійну посаду і має підлеглих.

Варіант 3

1. Організація забезпечення безпеки діяльності підприємства здійснюється відповідно до таких принципів: _____

(вказати не менше трьох принципів)

2. Основними завданнями безпеки діяльності підприємства є: _____

(вказати не менше трьох завдань з безпеки підприємницької діяльності)

3. *Безпека — це:*

- а) стан захищеності особи, суспільства, держави від зовнішніх і внутрішніх небезпек і загроз;
- б) захищеність особистості від внутрішніх загроз;
- в) захищеність підприємницької діяльності від зовнішніх небезпек.

4. *Стратегія фірми — це:*

- а) заходи, спрямовані на виконання завдань підприємством, організацією;
- б) розрахована на перспективу система заходів, що забезпечує досягнення конкретних цілей організації;
- в) виконання планових завдань підприємством за певний період діяльності.

5. *Основні професійні вимоги до менеджерів (2 відповіді):*

- а) соціальність, економічність;
- б) оперативність, концептуальність;
- в) конфліктність;
- г) комунікабельність, комунікативність, знання маркетингу;
- д) утворена, знання філософії, конфліктність.

6. *Бізнесмен — це:*

- а) особа, яка бере на себе ризик, пов'язаний з організацією нової продукції, нового виду послуг, ідей, проектів і пропонує їх суспільству;
- б) особа, яка добре володіє іноземною мовою і бездоганно вирішує будь-яку економічну проблему на рівні підприємства;
- в) особа, яка не посідає ніякої посади в організації, але володіє певною часткою (акціями) у статутному фонді тієї або іншої організації;
- г) ділова людина, яка володіє контрольним пакетом акцій;
- д) особа, яка обов'язково обіймає посаду в організації.

7. *Державна соціальна безпека — це:*

- а) захист особистості в соціальній сфері та заходів щодо виконання поставлених завдань;
- б) сукупність заходів щодо захисту інтересів держави і суспільства у соціальній сфері;

- в) захист підприємницької діяльності в державі, розвитку соціальної структури і відносин у суспільстві.

8. *Екологічна безпека* — це:

- а) захищеність природних ресурсів від забруднення;
- б) спрямованість заходів на забезпечення чистоти повітря та навколишнього середовища;
- в) проблема взаємовідносин суспільства і природи, збереження навколишнього середовища.

9. *Безпека підприємства* — це:

- а) захищеність підприємницької діяльності від внутрішніх загроз, які виникають протягом певного періоду;
- б) захищеність осіб та підприємства у виробничій сфері їхньої діяльності;
- в) стан захищеності життєво важливих і законних інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз у різних протиправних формах, що забезпечує його стабільний розвиток відповідно до статутних цілей.

10. *Менеджер* — це:

- а) особа, яка здійснює управління на економічному рівні;
- б) підприємець, який володіє контрольним пакетом акцій;
- в) особа, яка володіє грошовими ресурсами організації, розподіляє їх, витрачає на покриття збитків, сплату податків та інших платежів;
- г) особа, яка не займає ніякої посади в організації, але володіє певною часткою в статутному фонді тієї або іншої організації;
- д) особа, яка обов'язково займає постійну посаду і має підлеглих.

11. *Ринок* — це:

- а) економічна категорія товарного виробництва, пов'язана із системою економічних і соціальних відносин, зумовлених способом і видом матеріального виробництва;
- б) місце, де реалізується товар;
- в) форма зв'язку між товаровиробниками і споживачами.

12. Ринок товарний — це:

- а) ринок, де реалізуються продовольчі та непродовольчі товари;
- б) ринок окремих товарів або товарних груп, схожих за виробничими або споживчими ознаками;
- в) місце, насичене товаром повсякденного попиту.

13 Соціальна відповідальність — це:

- а) рівень добровільного відгуку на соціальні потреби підлеглих тільки у невиробничій сфері;
- б) рівень принципового відгуку на соціальні потреби підлеглих;
- в) рівень добровільного відгуку на соціальні потреби підлеглих;
- г) витрати на соціальну потребу;
- д) рівень принципового відгуку в економічній сфері на різні види потреб.

14. До чинників зростання етики менеджера належить (2 відповіді):

- а) розробка економічних планів;
- б) навчання соціальної поведінки;
- в) розробка економічно-соціальних проектів;
- г) розробка етичних нормативів;
- д) створення комітетів з етики;
- е) створення фондів;

15. Підприємець — це:

- а) людина, яка не займає ніякої посади в організації;
- б) людина, яка бере на себе ризик;
- у) людина, яка займає посаду не в своїй організації;
- г) правильної відповіді немає.

ВІДПОВІДІ НА ТЕСТИ

Варіант 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
у	г	а	а, б	д	в, г	в	д	а	в	б	б	в	Закр. питання	Закр. питання

14. Організація забезпечення безпеки діяльності підприємства здійснюється за такими принципами:

законності. Всі заходи безпеки розробляються та виконуються відповідно до чинного законодавства України в межах, визначених Статутом підприємства, рішеннями його керівних органів із застосуванням усіх законних методів попередження, виявлення і локалізації загроз;

централізованого управління. Заходи безпеки організуються і проводяться тільки відповідно до Концепції безпеки діяльності підприємства під керівництвом єдиного органу управління і координації;

розумної достатності. Заходи безпеки не повинні призводити до погіршення умов діяльності та стану підприємства, заважати (перешкоджати) реалізації основних його інтересів;

компетентності. Виконання заходів безпеки має здійснюватись грамотно, базуватись на об'єктивних даних і професійній етиці;

конфіденційності. Спеціальні заходи безпеки, форми і методи їх проведення повинні здійснюватись конфіденційно і не розголошуватись.

15. Основними завданнями безпеки діяльності підприємства є: захист законних інтересів підприємства, життя, здоров'я і гідності його працівників;

профілактика та попередження правопорушень і злочинних посягань на власність, імідж і персонал підприємства;

своєчасне виявлення реальних і потенційних загроз підприємству, проведення заходів щодо їх нейтралізації;

виявлення внутрішніх і зовнішніх причин і умов, які завдають підприємству, його працівникам, клієнтам та акціонерам матеріальної, моральної та іншої шкоди, перешкоджають їхній нормальній діяльності;

оперативне реагування елементів структури підприємства на загрози, що виникають, і негативні тенденції в розвитку зовнішньої і внутрішньої обстановки;

виявлення і формування причин і умов, що сприяють реалізації підприємством своїх основних інтересів;

виховання та навчання персоналу підприємства з питань безпеки; послаблення шкідливих наслідків від акцій конкурентів або злочинців з підриву режиму безпеки підприємства;

формування інформаційних ресурсів підприємства;
 збереження й ефективне використання фінансових, матеріальних
 та інформаційних ресурсів підприємства;
 контроль ефективності заходів безпеки.

Варіант 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
д	а, в	б	г	в, г	а	а, б	Закр. питання	Закр. питання	в	в	б	в	б	в

8. Організація забезпечення безпеки діяльності підприємства здійснюється за такими принципами:

законності. Всі заходи безпеки розробляються та виконуються відповідно до чинного законодавства України, в межах, визначених Статутом підприємства, рішеннями його керівних органів із застосуванням усіх законних методів попередження, виявлення і локалізації загроз;

централізованого управління. Заходи безпеки організуються і проводяться тільки відповідно до Концепції безпеки діяльності підприємства під керівництвом єдиного органу управління і координації;

розумної достатності. Заходи безпеки не повинні призводити до погіршення умов діяльності та стану підприємства, заважати (перешкоджати) реалізації основних його інтересів;

компетентності. Виконання заходів безпеки має здійснюватись грамотно, базуватись на об'єктивних даних та професійній етиці;

конфіденційності. Спеціальні заходи безпеки, форми і методи їх проведення повинні здійснюватись конфіденційно і не розголошуватись.

9. Основними завданнями безпеки діяльності підприємства є:
 захист законних інтересів підприємства, життя, здоров'я і гідності його працівників;

профілактика та попередження правопорушень і злочинних посягань на власність, імідж і персонал підприємства;

своєчасне виявлення реальних і потенційних загроз підприємству, проведення заходів щодо їх нейтралізації;

виявлення внутрішніх і зовнішніх причин і умов, які сприяють завданню підприємству, його працівникам, клієнтам і акціонерам матеріальної, моральної та іншої шкоди, перешкоджають їх нормальній діяльності;

оперативне реагування елементів структури підприємства на загрози, що виникають, і негативні тенденції в розвитку зовнішньої і внутрішньої обстановки;

виявлення і формування причин і умов, що сприяють реалізації підприємством своїх основних інтересів;

виховання та навчання персоналу підприємства з питань безпеки; послаблення шкідливих наслідків від акцій конкурентів або злочинців по підризу режиму безпеки підприємства;

формування інформаційних ресурсів підприємства;

збереження й ефективне використання фінансових, матеріальних та інформаційних ресурсів підприємства;

контроль ефективності заходів безпеки.

Варіант 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Закр. питання	Закр. питання	а	б	а, б	а	б	в	в	у	а, в	б	в, г	в	г

1. Організація забезпечення безпеки діяльності підприємства здійснюється відповідно до таких принципів:

законності. Усі заходи безпеки розробляються та виконуються відповідно до чинного законодавства України, в межах, визначених Статутом підприємства, рішеннями його керівних органів із застосуванням усіх законних методів попередження, виявлення і локалізації загроз;

централізованого управління. Заходи безпеки організуються і проводяться тільки згідно з Концепцією безпеки діяльності підприємства під керівництвом єдиного органу управління і координації;

розумної достатності. Заходи безпеки не повинні призводити до погіршення умов діяльності та стану підприємства, заважати (перешкоджати) реалізації основних його інтересів;

компетентності. Виконання заходів безпеки має здійснюватись грамотно, базуватись на об'єктивних даних та професійній етиці;

конфіденційності. Спеціальні заходи безпеки, форми і методи їх проведення повинні здійснюватись конфіденційно і не розголошуватись.

2. Основними завданнями безпеки діяльності підприємства є:
захист законних інтересів підприємства, життя, здоров'я і гідності його працівників;

профілактика та попередження правопорушень і злочинних посягань на власність, імідж і персонал підприємства;

своєчасне виявлення реальних і потенційних загроз підприємству, проведення заходів щодо їх нейтралізації;

виявлення внутрішніх і зовнішніх причин і умов, які сприяють завданню підприємству, його працівникам, клієнтам і акціонерам матеріальної, моральної та іншої шкоди, перешкоджають їх нормальній діяльності;

оперативне реагування елементів структури підприємства на загрози, що виникають, і негативні тенденції в розвитку зовнішньої і внутрішньої обстановки;

виявлення і формування причин і умов, що сприяють реалізації підприємством своїх основних інтересів;

виховання та навчання персоналу підприємства з питань безпеки; послаблення шкідливих наслідків від акцій конкурентів або злочинців з підриву режиму безпеки підприємства;

формування інформаційних ресурсів підприємства;

збереження й ефективне використання фінансових, матеріальних та інформаційних ресурсів підприємства;

контроль ефективності заходів безпеки.

ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується самостійно, пишеться акуратно, чітким і розбірливим почерком, допускається також друкований або комп'ютерний її варіант. Зліва на сторінці залишають чисті поля. Сторінки мають бути пронумеровані.

У кінці курсової роботи на окремій сторінці наводиться список використаної літератури, ставиться підпис студента та дата виконання.

Курсова робота обов'язково рецензується та оцінюється викладачем, здебільшого за п'ятибальною системою.

При отриманні незадовільної оцінки робота разом з рецензією повертається студенту, який повинен її доопрацювати з урахуванням зауважень і повернути разом з рецензією для повторної перевірки.

Обов'язковою умовою для курсової роботи є складання плану. Приклад плану наводиться нижче.

Обсяг курсової роботи не повинен перебільшувати 1,5 друкованих аркуша (35 сторінок), через 2 інтервали. Титульна сторінка курсової роботи оформлюється аналогічно титульній сторінці контрольної (реферативної) роботи.

Приклад складання плану курсової роботи

ПЛАН КУРСОВОЇ РОБОТИ

за темою *“Планування і прогнозування кадрової роботи”*

Вступ	3
1. Основи кадрової політики на підприємстві	8
2. Планування роботи з кадрами	13
3. Прогнозування управління персоналом	18
4. Методичні підходи до розрахунку потреби в робочих кадрах.....	23
5. Розрахунок потреби підприємства в робочих кадрах.....	27
Висновки.....	30
Список літератури	35

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Мета і завдання забезпечення безпеки підприємницької діяльності.
2. Зв'язок менеджменту безпеки з менеджментом ділового адміністрування, бізнесу, людських ресурсів, соціальним менеджментом.
3. Зміст поняття “оперативно-розвідувальна діяльність служби безпеки підприємства” та його відмінність від змісту поняття “оперативно-розшукова діяльність державних органів”.
4. Контроль як процес забезпечення основного завдання керування.
5. Межі права в оперативно-розвідувальній діяльності служб безпеки недержавних об'єктів економіки.

6. Менеджмент безпеки як новий напрям у сучасному менеджменті.
7. Менеджмент як ринковий вид діяльності і керування.
8. Місце і роль оперативно-розвідувальної діяльності в комплексній системі безпеки підприємства.
9. Напрями оперативно-розвідувальної діяльності служби безпеки.
10. Об'єкти діяльності із забезпечення безпеки.
11. Основні заходи і методи захисту від загроз.
12. Основні напрями діяльності служби безпеки і методи захисту від загроз.
13. Основні напрями забезпечення безпеки підприємницької діяльності.
14. Поняття і зміст безпеки підприємницької діяльності.
15. Принципи організації і функціонування системи безпеки.
16. Принципи побудови систем безпеки: відповідність цілей діяльності, економічна доцільність, урахування об'єктивної ділової обстановки, погодженість завдань виробництва, комерції, фінансів і безпеки.
17. Сили і засоби служби безпеки.
18. Система безпеки як організована структура підрозділів, засобів, методів, заходів.
19. Система безпеки як організована структура підрозділів, засобів, методів, заходів.
20. Системний, ситуативний і комплексний підходи до забезпечення безпеки.
21. Складові формування безпеки підприємницької діяльності.
22. Суб'єкти діяльності щодо забезпечення безпеки.
23. Удосконалення структури служби безпеки як чинник ефективності захисту підприємства.
24. Характеристика загроз безпеці підприємницької діяльності.

ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів.

Під час виконання контрольної роботи студенти закріплюють теоретичні знання з дисципліни “Менеджмент безпеки”. Ступінь ово-

лодіння теоретичними знаннями студенти доводять розв'язанням практичних задач.

Контрольна робота повинна відображати окремі теоретико-практичні проблеми з відповідної дисципліни і виконуватися після вибору студентом тієї чи іншої теми (завдання). Виходячи зі специфічних особливостей навчальних дисциплін, контрольна робота виконується у формі реферату або контрольного завдання (в якому розв'язується конкретна аналітична ситуація). В окремих випадках не виключається поєднання двох форм контрольної роботи.

Контрольна робота у формі завдання з відповідної навчальної дисципліни є логічно сформульованим і поставленим в проблемному плані конкретним науковим завданням, що виражається в пошуку можливих варіантів і шляхів його розв'язання.

Незважаючи на різноманітність контрольних завдань, обумовлених специфікою відповідних навчальних дисциплін, алгоритм їх виконання включає:

- 1) уточнення завдання, виявлення необхідних джерел для роботи над ним;
- 2) виявлення тенденцій розвитку процесів, що впливають із завдання, їх теоретичне обґрунтування та оцінка;
- 3) конкретне вирішення завдання (власний варіант), його пояснення та інтерпретація;
- 4) формулювання заключних висновків з викладенням прогнозу розвитку процесу (явища) в перспективі.

Контрольна робота виконується студентами самостійно. Вона повинна бути викладена логічно та технічно правильно оформлена, пишеться чітким і розбірливим почерком, допускається також друкований або комп'ютерний її варіант. На кожній сторінці повинні бути залишені поля, а сторінки — пронумеровані. Обсяг контрольної роботи у формі реферату не повинен перевищувати 12–18 сторінок, а у формі контрольного завдання — 3–5 сторінок. У кінці роботи наводиться список використаної літератури, ставиться підпис студента і дата виконання.

Виконана робота повинна бути відправлена до Академії, її інститутів чи деканатів не пізніше ніж за один місяць до початку сесії. Контрольна робота рецензується викладачем та оцінюється ним, як правило, за п'ятибальною шкалою. При отриманні негативної оцінки робота разом з рецензією повертається студенту на доопрацювання, після чого з урахуванням зауважень передається для повторної пере-

вірки разом з рецензією. Якщо контрольна робота виконана без дотримання рекомендацій або не повністю, вона повертається студенту без перевірки на доопрацювання.

Зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи

Індекс групи _____ _____
Прізвище, ім'я, по батькові студента _____ _____
Домашня адреса _____ _____ _____
Найменування організації, посада _____ _____ _____
Контрольна робота
з дисципліни: _____ _____ _____
за темою (розділом навчального плану): _____ _____ _____
Прізвище та ініціали викладача _____ _____
Київ 200_

Приклад складання плану контрольної роботи реферативного типу

ПЛАН КОНТРОЛЬНОЇ (РЕФЕРАТИВНОЇ) РОБОТИ за темою “Здібності керівника та його авторитет”

Вступ	3
1. Здібності керівника та їх характеристика	
а) професійно-психологічна підготовленість	4
б) організаторські здібності	7
в) педагогічні здібності	10
2. Авторитет керівника в колективі	
а) вплив авторитету на ефективність керівництва	12
б) риси особистості авторитетного керівника	14
в) шляхи формування авторитету	15
Висновки	18
Список літератури	19

Виклад змісту контрольної роботи

Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал за темою викладається відповідно до запропонованого плану контрольної роботи, за яким кожний розділ починається з нової сторінки.

Сторінки нумеруються у правому верхньому куті. Таблиці, схеми, рисунки повинні мати назву. На конкретні дані з першоджерел наводяться посилання.

Із додержанням перелічених вимог контрольна робота подається на факультет заочної (дистанційної) форми навчання Міжрегіональної Академії управління персоналом у термін, визначений графіком.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Загрози безпеці підприємств, їх види та причини виникнення.
2. Запобігання загрозам безпеці підприємств.
3. Оцінювання наслідків виникнення загроз.
4. Новітні методи та засоби забезпечення безпеки підприємств.

5. Фактори, що визначають параметри технічних засобів охорони для оснащення зон і рубежів безпеки.
6. Сучасні системи фізичної безпеки об'єктів.
7. Контроль функціонування та керування системами фізичної безпеки об'єктів.
8. Оцінка ефективності функціонування технічних засобів охорони.
9. Визначення цілей щодо забезпечення безпеки.
10. Об'єкти діяльності із забезпечення безпеки.
11. Суб'єкти діяльності із забезпечення безпеки.
12. Принципи діяльності із забезпечення безпеки.
13. Сили і засоби служби безпеки.
14. Система стратегічного управління підприємством.
15. Ринкові стратегії підприємства.
16. Участь служби безпеки у вирішенні завдань стратегічного менеджменту.
17. Принципи організації системи безпеки.
18. Мета системи безпеки підприємства.
19. Структурна побудова служби безпеки.
20. Законодавче регулювання правовідносин у сфері підприємництва і безпеки.
21. Концепція безпеки підприємства.
22. Етика діяльності менеджера безпеки.
23. Оперативно-розвідувальна діяльність служби безпеки підприємства.
24. Зовнішні джерела загрози діяльності підприємства.
25. Організація безпечного функціонування інформаційних систем підприємства.
26. Виховна і профілактична робота з персоналом.
27. Службові розслідування за фактами просочування конфіденційної інформації.
28. Забезпечення безпеки ділових зустрічей і переговорів.
29. Внутрішньофірмові загрози безпеці.
30. Тактика проведення службових розслідувань.
31. Службові розслідування за фактами порушення правил і порядку поведінки з матеріально-фінансовими цінностями.
32. Принципи забезпечення економічної безпеки підприємства.

33. Участь служби безпеки в роботі з підвищення конкурентоспроможності підприємства.
34. Робота менеджера безпеки щодо запобігання аваріям і нещасним випадкам на підприємстві.
35. Забезпечення безпеки комерційної діяльності підприємства.
36. Інформаційно-аналітична діяльність служби безпеки в зовнішньоекономічній сфері.
37. Організація вивчення клієнтів, ділових партнерів, конкурентів у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
38. Забезпечення безпеки ділових переговорів з іноземними контрагентами.
39. Принципи організації охорони об'єктів підприємства.
40. Особливості організації охорони об'єктів різного призначення.
41. Особливості організації охорони масових заходів.
42. Правове регулювання використання спеціальної техніки забезпечення охорони і безпеки.
43. Основні системи технічного забезпечення безпеки підприємства.
44. Тактика дій служби безпеки в екстремальних ситуаціях.
45. Загроза особистій безпеці людини.
46. Профілактика терористичних актів у діяльності служби безпеки підприємства.
47. Значення спеціальної підготовки менеджера безпеки.
48. Правила безпечного поведіння менеджера безпеки.

ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Реферат є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів.

Під час написання реферату студенти закріплюють теоретичні знання з дисципліни “Менеджмент безпеки”. Ступінь оволодіння теоретичними знаннями студенти доводять розв’язанням практичних задач.

Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал за темою викладається відповідно до запропонованого плану написання реферату, за яким кожне питання починається з нової сторінки.

Сторінки нумеруються у правому верхньому куті. Таблиці, схеми, рисунки повинні мати назву. На конкретні дані з першоджерел наводяться посилання.

Із додержанням перелічених вимог реферат подається на факультет заочної, денної, дистанційної (залежно від форми навчання студента) форми навчання Міжрегіональної Академії управління персоналом у термін, визначений графіком.

Особливу увагу слід приділяти оформленню реферату, обсяг якого має бути не більше 20 сторінок друкованого тексту. В разі виконання в рукописному вигляді почерк має бути охайним, розбірливим. Сторінки тексту нумерують. Наприкінці тексту додається список використаної літератури, оформлений з дотриманням стандартів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Конституція* України.
2. *Закон* України “Про захист від недобросовісної конкуренції” від 07.08.96.
3. *Закон* України “Про захист інформації в автоматизованих системах” від 05.07.94.
4. *Закон* України “Про підприємства в Україні” від 27.03.91.
5. *Закон* України “Про службу безпеки України” від 25.03.92.
6. *10 000 советов. Самозащита и оборона* / Авт.-сост. В. В. Пименов. — Минск: Совр. литератор, 2001.
7. *Телохранитель: Приемы, средства, критерии пригодности, экипировка и тренинг* / Под общ. ред. А. Е. Тарас. — Минск: Харвест, 1998.
8. *Читает человека как книгу (Мимика. Жест. Поза. Почерк)* / Сост. Е. К. Знак. — Минск; М.: Эксмо-пресс, 1995.
9. *Закон* України “Про захист інформації в автоматизованих системах” від 05.07.94.
10. *Закон* України “Про банки і банківську діяльність” // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 25.
11. *Тарас А. Е. Безопасность бизнесмена и бизнеса: Практ. пособие.* — Минск, 1996.

12. *Духов В. Е.* Экономическая разведка и безопасность бизнеса. — К.: ИМСО УМО/СТУДЦЕНТР, 1997.
13. *Журавлев С. Ю.* Частная охрана. — М.: Центр “Здоровье народа”, 1994.
14. *Землянов В. М.* Основы сыскного ремесла. — Минск: Харвест, 2004.
15. *Землянов В. М.* Своя контрразведка: Практ. пособие. — Минск: Харвест, 2002.
16. *Колпакиди А., Прохоров Д.* Империя ГРУ (очерки истории российской военной разведки): В 2 кн. — М.: Олма-пресс, 2001.
17. *Колпаков В. М.* Теория и практика управленческих решений. — К.: МАУП, 2004.
18. *Корж П. А., Клопов П. В.* Негосударственная безопасность. — Ростов н/Д: Феникс, 2002.
19. *Котлер Ф.* Основы маркетинга. — М.: Прогресс, 1990.
20. *Крысин А. В.* Безопасность предпринимательской деятельности. — М.: Финансы и статистика, 1996.
21. *Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф.* Основы менеджмента. — М.: ДЕЛО, 1993.
22. *Могильный А. И., Бесчастный В. Н., Винокуров Ю. О.* Основы безопасности бизнеса. — Д.: Регион, 2000.
23. *Настольная книга сотрудника службы безопасности: Сборник.* — М.: Гелиос, 1998.
24. *Низенко Э. И.* Обеспечение безопасности предпринимательской деятельности. — К.: МАУП, 2003.
25. *Ніколаюк С. І., Никифорчук Д. Й.* Безпека суб'єктів підприємницької діяльності: Курс лекцій. — К.: КНТ, 2005. — Сер.: Бібліотека оперативного працівника.
26. *Оперативно-розыскная деятельность: Учебник / Под ред. К. К. Горянкова и др.* — М.: ИНФРА-М, 2001.
27. *Операции военной разведки / Сост. В. В. Петров.* — Минск: Литература, 1997.
28. *Пиз А.* Язык телодвижений: Как читать мысли других людей по их жестам. — Новгород: АйКью, 1992.
29. *Плэтт В.* Информационная работа стратегической разведки. — М.: Иностран. лит., 1958.
30. *Почепцов Г. Г.* Паблик рилейшнз для профессионалов. — К.: Ваклер, 2000.

31. *Пашкус Ю. В., Мысько О. Н.* Введение в бизнес: Практ. пособие для предпринимателей. — Л.: Северо-Запад, 1991.
32. *Роте М.* Разведка и контрразведка. — К.: Синто, 1993.
33. *Ронин Р.* Своя разведка. — Минск: Харвест, 1997.
34. *Реверчук С. К., Крупка М. I.* Анатомія малого бізнесу. — Л.: Діалог, 1996.
35. *Спицин И. О., Спицин Я. О.* Маркетинг в банке. — К.: ЦММС “Писпайп”, 1993.
36. *Соснин А. С., Пригунов И. Я.* Менеджмент безопасности предпринимательства. — К.: Изд-во Европ. ун-та, 2002.
37. *Степанов Е. А., Корнеев И. К.* Информационная безопасность и защита информации. — М.: ИНФРА-М, 2001.
38. *Телицин В.* СМЕРШ: Операция и исполнители. — Смоленск: Русич, 2000.
39. *Требин М. П.* Терроризм в XXI веке. Минск: Харвест, 2003.
40. *Фатхутдинов Р. А.* Стратегический маркетинг. — М.: ЗАО “Бизнес-школа”; Интел-Синтез, 2000.
41. *Хант Ч., Зартарьян В.* Разведка на службе вашего предприятия. — К.: Укрзакордонсервис, 1992.
42. *Хилсман Р.* Стратегическая разведка и политические решения. — М.: Иностран. лит., 1957.
43. *Чернявский А.* Промышленный шпионаж и безопасность предпринимательства: Учеб.-метод. пособие. — К., 1996.
44. *Черняк В. В.* Тайны промышленного шпионажа. — М., 2002.
45. *Шаваев А. Г.* Криминальная безопасность негосударственных объектов экономики. — М.: ИНФРА-М, 1995.
46. *Шарииков К.* Терроризм и террористы: Ист. справка. — Минск: Харвест, 1999.
47. *Щёкин Г. В.* Основы кадрового менеджмента. — К.: МАУП, 2004.
48. *Ярочкин В. И.* Информационная безопасность. — М.: Междунар. отношения, 2000.
49. *Ярочкин В. И.* Служба безопасности коммерческого предприятия. — М.: Ось-89, 1995.
50. *Чернявский А. А.* Безопасность предпринимательской деятельности. — К.: МАУП, 1998.

51. *Юдаков А. Ю.* Конкуренция: теория и практика. — М.: Акалис, 1996.
52. *Зубов М. Р., Зубов Р. М.* Безпека підприємницької діяльності: Нормат.-правові док. комерц. підприємства, банку. — К.: Істина, 2004.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Менеджмент безпеки”	4
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Менеджмент безпеки”	5
Тести для поточного контролю.....	29
Відповіді на тести.....	38
Вказівки до написання курсової роботи.....	42
Орієнтовна тематика курсових робіт.....	43
Вказівки до написання контрольної роботи	44
Теми контрольних робіт	47
Вказівки до написання реферату.....	49
Список літератури.....	50

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *М. І. Фадєєва*

Зам. № ВКЦ-3264
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП